

GLAZBENE ZBIRKE U HRVATSKOJ

dr. sc. STANISLAV TUKSAR □ Odsjek za muzikologiju, Muzička akademija, Sveučilište u Zagrebu

1 Problematikom srednjovjekovnih glazbenih izvora u Hrvatskoj bavili su se ovi autori iz Hrvatske: I. Barbić, A. Matijević, A. Zaninović, D. Kniewald, A. Vidaković, M. Grgić, J. Bezić, K. Kos, Z. Hudovsky, M. Demović, K. Livljanić, H. Breko Kustura, F.K. Prassl, P. Gancarczyk, H. Beban, A. Čizmić i dr.

2 Usporediti: Albe Vidaković. Uređenje glazbenog arhiva Male braće u Dubrovniku. *Ljetopis JAZU* za 1957. Zagreb, 1959., sv. 63., str. 535-538.

3 Usporediti: Albe Vidaković. Izvještaj o radu na sakupljanju muzičkih neumatskih kodeksa i o pregledu knjižnica u Splitu, Trogiru i Hvaru. *Ljetopis JAZU* za 1954. Zagreb, 1956., str. 501-511.; Albe Vidaković. Tragom naših srednjovjekovnih neumatskih glazbenih rukopisa. *Ljetopis JAZU* za 1960. Zagreb, 1963., str. 364-392.; Vera Bonifačić. Muzičke knjižnice i zbirke u NR Hrvatskoj. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*. Zagreb, 1963.; Vera Bonifačić. Music Libraries and Collections in Croatia. *Arti Musices* (Zagreb, 1970.), sp. issue, br. 1, str. 47-60.

4 Usporediti: Ladislav Šaban – Zdravko Blažeković. Izvještaj o dvogodišnjem sređivanju triju glazbenih zbirki u Osijeku i o pregledu glazbenih rukopisa i knjiga u franjevačkim samostanima u Slavoniji i Srijemu. *Arti Musices* (Zagreb, 1980.), br. 11/1, str. 47-95.

5 Prva je takva anketa provedena ujesen 1963.; usp.: V. Bonifačić. *Music Libraries*, str. 47., bilj. 1.

6 Usporediti: Stanislav Tuksar. Glazbene zbirke i arhivi u Hrvatskoj. *Arti Musices*, 24/1 (Zagreb, 1992.), str. 3-26. Isto na engleskome: Music Research Libraries, Archives and Collections in Croatia. *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, 23/2 (Zagreb, 1992.), str. 119-140.

7 Usporediti: S. Tuksar. *Glazbene zbirke*, 4; za prethodne spoznaje usp.: V. Bonifačić, *Music Libraries*, str. 47-60.

Pojam glazbenih zbirka u Hrvatskoj (u ovom se tekstu pretežito bavim samo historijskim glazbenim zbirkama koje više nisu u uporabi) i njegov realni sadržaj gotovo su nepoznati našoj široj javnosti, a samo je neznatno zastupljeniji u tzv. kulturnoj, humanističkoj i široj znanstvenoj svijesti. U samoj, pak, muzikologiji, odnosno znanosti o glazbi, situacija je donekle povoljnija, ali kad se uzme u obzir da je riječ o redu veličine od jedva tristotinjak specijalista, to je samo kap znanja u moru našega poslovičnog i gotovo posvemašnjeg ignoriranja svih vrijednosti glazbeno-kulturnih artefakata stvorenih ili prenesenih, a sačuvanih na tlu današnje Republike Hrvatske. A da su to počesto nezanimarive vrijednosti, nadam se da će mi uspjati pokazati na stranicama što ih imam na raspolaganju.

Bit će uputno i korisno na početku sasvim kratko izvjestiti o historijatu svijesti i djelatne skrbi o tom segmentu hrvatske kulturne baštine. Dok samo skupljanje i očuvanje glazbenih artefakata (nota, knjiga o glazbi i glazbenih instrumenata) u Hrvatskoj sporadično počinje u srednjem vijeku, od 10./11. st. nadalje (crkveni kodeksi opremljeni različitim tipovima notacija)¹, a daleko intenzivnije i sustavnije od 1750-ih nadalje, svijest o njihovu znanstveno-arhivističkom artikuliranju i prve akcije sustavnog popisivanja datiraju iz 1930., odnosno iz rada dr. Dragana Plamenca na glazbenoj zbirci Udina-Algarotti, prenesenoj 1935. iz Krčke biskupije u Hrvatski glazbeni zavod u Zagrebu.

To je djelovanje nastavljeno sredinom 1950-ih, kada Albe Vidaković sa skupinom klerika stvara katalog glazbene zbirke franjevačkog samostana Male braće u Dubrovniku.² Takva su se sporadična i manje-više individualna istraživanja i akcije, povremeno popraćeni izvještajima ili preglednim člancima o njihovu provođenju, obavljali do kraja 1960-ih,³ kada je Ladislav Šaban započeo sustavniju akciju sređivanja i katalogiziranja glazbenih zbirka franjevačke provincije sv. Ladislava.⁴ Međutim, na početku 1980-ih novoutemeljeni Zavod za muzikološka istraživanja Istraživačkog centra JAZU proveo je drugu opsežnu anketu takve vrste,⁵ ali je i prvi put poduzeo niz sustavnih akcija pronalazača, identifikiranja, sređivanja i katalogiziranja glazbenih zbirka na području cijele tadašnje SR Hrvatske.⁶

Ta je anketa bila upućena na više od 1200 adresa cr-

kvenih i svjetovnih institucija (privatne zbirke, osim jedne otprije poznate, nisu bile uzete u obzir!), a odziv je bio iznenađujuće dobar: odgovor je stigao s više od 50 % lokaliteta, dakle, s više od 600 adresa. Od toga je 213 odgovora bilo pozitivno, tj. tom je anketom otkriven dotad potpuno nepoznat podatak o postojanju čak 213 glazbenih zbirka i arhiva u Hrvatskoj, što je, u odnosu prema dotadašnjem poznavanju njih 50-ak, bio upravo revolucionaran obrat u našoj spoznaji o faktografskim temeljima pisane glazbene kulture u Hrvatskoj.⁷

Valja odmah istaknuti da to najvećim dijelom nisu bile sređene i za javnost otvorene zbirke, nego da je bila riječ o lokalitetima (župnim i katedralnim arhivima, samostanskim zbirkama, muzejima) koji su – prema odgovorima na anketnim listićima – posjedovali rukopisne ili tiskane note odnosno knjige o glazbi u različitim stadijima (ne) sređenosti. U trenutku provođenja ankete većina je tih zbirka zapravo bila nesređena prema knjižničarskim i arhivskim standardima i samo ih je nekoliko bilo katalogizirano na različite, međusobno neusklađene načine, s kataloškim karticama ili zastarjelim inventarnim knjigama. Prema okvirnoj procjeni, u tim se zbirkama čuvalo oko 60 000 arhivskih jedinica sa znatno većim brojem skladba, a starost artefakata datirana je od 10. /11. do 20. st., pretežno za razdoblje od 1750. do oko 1960. g.

U posljednjih je tridesetak godina, dakle od početka 1980-ih do danas, uzevši kao temelj navedeno stanje, u hrvatskoj historijskoj muzikologiji i arhivistici poduzet niz akcija koje su do određene mjere unaprijedile stanje u glazbenim zbirkama i arhivima.⁸

Prije svega, nizom od pet uzastopnih projekata što ih je financijski poduprlo Ministarstvo znanosti,⁹ a u prethodnom desetljeću i Ministarstvo kulture, u sklopu Zavoda za povijest hrvatske glazbe HAZU, te Hrvatskoga muzikološkog društva i Muzičke akademije, započeo je sustavni pregled, sređivanje i katalogiziranje anketom otkrivenih glazbenih zbirka. Unutar tih projekata sređene su i kataloški obrađene 44 glazbene zbirke,¹⁰ a daljnjim se istraživanjima broj poznatih glazbenih zbirka u Hrvatskoj povećao na gotovo 300.

S obzirom na to da je Jasmina Brković u svom priopćenju izvjestila o glazbenim zbirkama u muzejima, ovdje

ističem samo to da je navedenom anketom iz 1981. ustanovljeno postojanje muzikalija u ukupno 27 hrvatskih muzeja, da je naknadnim istraživanjima otkriveno još ukupno 11 takvih lokaliteta, a da je 27 muzeja javilo da ne posjeduju nikakve muzikalije.

Nadalje, pri JAZU/HAZU je 1988. pokrenuta, a nakon 1991. u HMD-u nastavljena, serija tiskanih kataloga pod nazivom *Indices collectiorum musicarum tabulariorumque in Croatia*, u kojoj je dosad u tiskanom obliku objavljeno pet naslova,¹¹ a u pripremi za elektroničko izdanje još je pet naslova.¹²

Usto, na Odsjeku za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu uveden je predmet Glazbena arhivistika, s predviđenim terenskim radom, te je izrađeno i obranjeno desetak diplomskih i magistarskih radova s temama iz glazbene arhivistike, uz koje su izrađeni katalogi ili popisi pojedinih zbirka.¹³ U tom se segmentu posebno ističu dvije akcije: sređivanje glazbenog arhiva katedrale u Dubrovniku te elektroničko katalogiziranje i dodatno sređivanje glazbene zbirke franjevačkog samostana Male braće u Dubrovniku, uz zaštitu te građe. Samo je tim dvjema akcijama, koje su trajale od 1996. do 2011. i u kojima je, uz dva profesora voditelja – Vjeru Katalinić i Stanislava Tuksara – sudjelovalo ukupno 70-ak studenata, uz pet studenata iz Irske, Italije i Slovenije, sređeno približno 9000 jedinica.

Od 1984. pri Muzičkome informativnom centru Koncertne direkcije Zagreb započelo je katalogiziranje tzv. glazbenih zbirki u uporabi, u sklopu čega je u idućih desetak godina katalogizirano oko 3600 jedinica u četiri arhiva narodnih kazališta u Hrvatskoj – u Osijeku, Rijeci, Splitu i Zagrebu.

I, napokon, odmah nakon provedene ankete, Hrvatska se 1982. (do tada je ta suradnja bila jednokratna i privatno-individualna) službeno priključila najvećemu međunarodnom projektu popisivanja glazbene građe sačuvane u svijetu suradnjom muzikologa iz Zavoda za muzikološka istraživanja JAZU, a ta suradnja i danas traje. To je projekt *Répertoire Internationale des Sources Musicales* pod pokroviteljstvom UNESCO-a, i to u projektima A/I (tiskovine 1500-1800), A/II (rukopisi 1500-1900) i C (Directory of Music Research Libraries).¹⁴

Valja još istaknuti da su pojedini istraživači na vlastitu inicijativu i mimo središnjeg projekta sređivanja i katalogiziranja sređivali pojedine glazbene zbirke, npr. u Rijeci, Šibeniku, Zagrebu i drugdje. Posebno se ističe istraživanje glazbenih zbirka u Zagrebu što ga je Vedrana Juričić provela s grupom istraživača, a rezultiralo je objavom *Vodiča kroz glazbene zbirke Zagreba* 1997. u izdanju Hrvatskoga muzikološkog društva.

Sagledamo li sadašnje stanje na području historijskih glazbenih zbirka u Hrvatskoj – kako na temelju navedene ankete, tako i na temelju kasnijih i usporednih istraživanja – te pokušamo li donijeti neke ocjene i procjene, moguće je ustanoviti sljedeće:

1. Danas raspoložemo podatkom o ukupno 298 glazbenih zbirki u Hrvatskoj;¹⁵ one sadržavaju note, sakralne knjige s notama, knjige o glazbi, tradicijska i umjetnička glazbala te sredstva za mehaničku reprodukciju zvuka.

2. Među 218 historijskih glazbenih zbirka u Hrvatskoj nalaze se:

- 84 zbirke u župnim crkvama
- 57 samostanskih zbirka
- 28 muzejskih zbirka
- 9 zbirka u katedralnim arhivima
- 7 zbirka u znanstvenim knjižnicama
- 6 zbirka u historijskim arhivima
- 7 zbirka u biskupskim arhivima i sjemeništima
- 6 zbirka u srednjim i visokim školama / na fakultetima
- 4 zbirke u opernim kazalištima
- 4 zbirke u institutima
- 2 zbirke u pjevačkim društvima
- 2 privatne zbirke

po jedna zbirka u kulturnom centru i u stručnom društvu.

3. Drugim istraživanjima otkrivene su daljnje 44 glazbene zbirke, među kojima su neke dotad nevrštene zbirke u glazbenim školama i pri izvodilačkim ansamblima.

4. U *Vodiču kroz hrvatske muzeje i zbirke* MDC-a (2011.) te u dokumentaciji MDC-a nalaze se podatci o 43 dodatne zbirke koje nisu bile obuhvaćene anketom, a među njima je 18 zbirki tradicijskih glazbala.

5. U 50-ak sređenih i djelomično sređenih historijskih zbirka notnih muzikalija pohranjeno je oko 35 000 arhivskih jedinica, što prema nekim procjenama čini oko 60 % sačuvanih notnih muzikalija u Hrvatskoj.

6. Među sačuvanim notnim muzikalijama nalazi se oko 1600 ranih tiskovina, među kojima oko 320 svjetskih unikata u koje se ubrajaju i neka jedinstvena sačuvana izdanja Mozartovih i Haydnovih djela s kraja 18. i početka 19. st.¹⁶

7. Najvažniji i najzanimljiviji glazbeni arhivi i zbirke u Hrvatskoj jesu:

- Arhiv Hrvatskoga glazbenog zavoda u Zagrebu s oko 7500 jedinica (posjeduje oko 330 ranih tiskovina i 300 ranih rukopisa)¹⁷
- Zbirka Udina-Algarotti, pohranjena u Zagrebu (vlasništvo Krčke biskupije) s oko 3200 jedinica s približno 4000 skladba, među kojima oko 830 ranih tiskovina i oko 1300 ranih rukopisa¹⁸
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu s nizom vrijednih pojedinačnih ostavština istaknutih skladatelja
- franjevački samostan Male braće u Dubrovniku s oko 7000 jedinica (oko 320 ranih tiskovina i 1700 ranih rukopisa)¹⁹
- Katedrala sv. Duje u Splitu s oko 1700 jedinica (splitški skladateljski krug 1750. – 1820. s oko 700 jedinica)²⁰
- Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, u kojemu je pohranjena zbirka Metropolitana zagrebačkog Kaptola (najve-

8 Posrijedi su sređivanja i katalogiziranja glazbenih zbirka i arhiva u Dubrovniku, Zadru, Zagrebu, Omišu, Koprivnici, Varaždinu, Cresu, Osijeku, Ivanić Gradu, Starome Gradu itd.

9 Od 1992. projekti su nosili različite varijante naziva, a u posljednjem je razdoblju financiranja, 2007. – 2013., taj naslov glasio: *Sređivanje i obradba glazbenih izvora u Hrvatskoj* (glavni istraživač: Stanislav Tuksar).

10 Njihove su inventarne knjige pohranjene u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe HAZU u Zagrebu, a u digitaliziranom obliku dostupne su na: <http://dizbi.hazu.hr/?sitetext=311>.

11 Vidjeti naslove radova Zdravka Blažekovića, Stanislava Tuksara, Vjere Katalinić i Vedrane Juričić, navedene su u literaturi na kraju.

12 To su zbirke u Dubrovniku (2), Starome Gradu, Bjelovaru i Splitu.

13 Ti su radovi pohranjeni kao rukopisi i na CD-ovima u knjižnici Muzičke akademije u Zagrebu, a obrađuju glazbene arhive u Spinčićima, Kastvu, Bjelovaru, Dubrovniku, Ivanić-Gradu, Osijeku i dr.

14 U tim su akcijama dosad sudjelovali ovi istraživači: Josip Andreis, Albe Vidaković, Ladislav Šaban, Lilian P. Pruevt, Vjera Katalinić i Stanislav Tuksar.

15 Taj je broj dobiven usporedbama i zbrajanjem podataka iz ankete JAZU-a, *Vodiča kroz glazbene knjižnice i zbirke Zagreba* V. Juričić, popisa u *Vodiču kroz hrvatske muzeje i zbirke* urednice Višnje Zgaga (2011.) te iz nekih drugih izvora, a osim historijskih zbirka, obuhvaćaju i zbirke drugih glazbenih profila i sadržaja.

16 Usporediti: S. Tuksar. Glazbeni arhiv samostana Male braće u Dubrovniku. Opći pregled fonda i popis ranih tiskovina; u: *Samostan Male braće u Dubrovniku, Zagreb – Dubrovnik: Kršćanska sadašnjost – Samostan Male braće*, 1985., str. 665-773.; Vjera Katalinić. Die Werke W. A. Mozarts und einiger seiner Zeitgenossen in kroatischen Sammlungen bis ca. 1820; u: *Internationaler musikwissenschaftlicher Kongress zum Mozartjahr 1991, Baden-Wien*, sv. 2., Tutzing: Hans Schneider, 1993., str. 685-691.; S. Tuksar. Les éditions rares de Mozart – jusqu'en 1815 – conservées en Croatie; u: *Mozart: Les chemins de l'Europe. Actes du Congrès de Strasbourg 14-16 octobre 1991*, ur. Brigitte Massin, Strasbourg: Editions du Conseil de l'Europe, 1997., str. 179-187.; S. Tuksar. Late 18th and Early 19th Century Diffusion of the First Viennese School Music in Croatian

Lands: Factography and Some Socio-Cultural Aspects; u: *Glazba, riječi i slike / Music, Words and Images. Svečani zbornik za Koraljku Kos*, ur. Vjera Katalinić – Z. Blažeković, Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo, 1999., str. 195-209.; Vjera Katalinić. Skladbe W. A. Mozarta i nekih njegovih bečkih suvremenika u hrvatskim arhivima i zbirka. *Republika* (Zagreb, 2006.), LXII/1, str. 65-73.; Vjera Katalinić. Skladbe W. A. Mozarta i nekih njegovih bečkih suvremenika u hrvatskim arhivima i zbirka. *Republika* (Zagreb, 2006.), LXII/1, str. 65-73.

17 Usporediti: Franjo Bilić. The Historical Importance of the Croatian Music Institute Archives. *Arti Musices* (Zagreb, 1979.), sp. issue, br. 2, str. 149-156.

18 Usporediti: Vjera Katalinić. Nikola Udina/Algarotti (1791-1838) und seine Musiksammlung. Ein Sammler aus dem Mittelmeerraum in Mitteleuropa. *Mitteilungen der österreichischen Gesellschaft für Musikwissenschaft*, 28 (1995), str. 28-34.; Vjera Katalinić. *Nikola Algarotti (Udina) (1791-1838) und seine Musiksammlung*, 1999. (doktorska disertacija, rukopis, Abteilung für Musikwissenschaft, Universität Wien).

19 Usporediti: V. Katalinić. Glazbeni arhiv samostana Male braće u Dubrovniku. Rani rukopisi od početka 18. stoljeća do oko 1820; u: *Samostan Male braće u Dubrovniku*, Zagreb – Dubrovnik: Kršćanska sadašnjost – Samostan Male braće, 1985., str. 623-664.; S. Tuksar. Glazbeni arhiv samostana Male braće u Dubrovniku. Opći pregled fonda i popis ranih tiskovina; u: *Samostan Male braće u Dubrovniku*, Zagreb – Dubrovnik: Kršćanska sadašnjost – Samostan Male braće, 1985., str. 665-773.; Vjera Katalinić i Stanislav Tuksar. Musical Collections and Archives in Dubrovnik General Review, Manuscripts and Prints from 1600 to 1900; u: *Fonti musicali in Italia*, sv. 4., Rim, 1990., str. 7-30.; Stanislav Tuksar. Franjevci i glazbena baština nekadašnje Dubrovačke Republike; u: *Bertošin zbornik: zbornik u čast Miroslava Bertoše*, ur. Ivan Jurković, knj. 2., Pula – Pazin: Sveučilište Jurja Dobrića u Puli – Državni arhiv u Pazinu, 2013., str. 391-402.

20 Usporediti: S. Tuksar. Glazbeni arhiv splitske stolne crkve sv. Dujma. Izvještaj o sredjivanju i katalogiziranju izvršenom u razdoblju od 1973. do 1975. godine. *Arti Musices* (Zagreb, 1977.), 8/2, str. 171-190.

ća zbirka liturgijskih knjiga u Hrvatskoj, 11. – 18. st.)

□ Arhiv pjevačkog društva *Vijenac* s oko 8000 jedinica
□ katedrala sv. Marije u Dubrovniku s oko 2600 jedinica s gotovo 3000 skladba (što je najveća zbirka cecilijanske glazbe u Hrvatskoj).²¹

8. Po broju lokaliteta sa sačuvanim muzikalijama i drugim glazbenim artefaktima (ukupno 298, od čega 50-ak arhivski sređenih, s inventarnim knjigama i/ili katalozima, 117 s opisima u seriji C RISM-a te 70-ak njih potvrđene međunarodne i nacionalne važnosti) Hrvatska je kvantitativno vrlo razvijena i bogata; za usporedbu, Danska ima samo 18 glazbenih zbirka prijavljenih u projektu RISM, Slovenija 22, Belgija 35, Poljska 43, Mađarska 59, a od glazbenih velesila Španjolska ima 51, Austrija 90, a Francuska 94.²²

9. Velikim brojem pretežito europskih skladatelja čija su djela sačuvana u Hrvatskoj potvrđuje se velik doseg i informiranost nabavljača, barem u prethodna dva i pol stoljeća. Usporedbe radi, broj autora skladba sačuvanih u cijeloj Slovačkoj (oko 1700 njih) manji je od broja autora (oko 1800) sačuvanih djela samo u dubrovačkom arhivu samostana Male braće!

10. Brojem sačuvanih historijskih jedinica (procjenjuje se da ih je ukupno oko 60 000) Hrvatska je također razmjerno bogata. Za usporedbu, talijanska pokrajina Veneto ima oko 110 000 sačuvanih jedinica, uz napomenu da je sam grad Venecija bio europsko glazbeno središte dulje od dvjesto godina (od oko 1530. do oko 1740.), ili, primjerice, Kraljevina Švedska, čiji središnji katalog u Stockholmu čuva podatke o približno 40 000 historijskih glazbeno-arhivskih jedinica.

11. Rad na ustanovljenju konačnog broja glazbenih zbirka u Hrvatskoj trajni je *work in progress*, tj. rad u razvitku. Dodamo li ovom uvidu i tzv. otvorene zbirke, kojih samo u Zagrebu ima 40-ak, broj bi se mogao povećati i na 350 – 400. No to je već predmetom daljnjih istraživanja, artikulacija i analiza te složene i na svoj način fascinantne problematike.

Na kraju, postavlja se pitanje: što i kako dalje? Kad je riječ o samom radu, problem je vrlo jednostavan: valja nastaviti pronalaziti, sređivati i katalogizirati nesređene zbirke te ustanoviti središnji elektronički katalog muzikalija, na čemu se upravo radi, te sve to učiniti lako dostupnim uz pomoć današnjih i budućih tehnoloških pomagala. No u članku objavljenome prije 19 godina iznio sam procjenu da bi nam tada za taj posao bilo potrebno barem 25 godina, i to se nije činilo nadobudnim. Ali do danas je sređena otprilike samo trećina materijala. Ako ovaj put prognoziram da će glazbeno-arhivska građa sačuvana u Hrvatskoj za 30 godina biti potpuno sređena, obrađena, zaštićena i dostupna, jesam li i ovaj put previše optimističan?

LITERATURA

1. Bilić, Franjo. The Historical Importance of the Croatian Music Institute Archives. (Zagreb, 1979.), sp. issue, 2: 149-156.

2. Blažeković, Zdravko; Katalinić-Lukšić, Vjera; Tuksar, Stanislav. Izvještaj o preliminarnom istraživanju muzikalija na otocima Cres i Lošinj 1978. i sređivanje glazbenog arhiva samostana sv. Petra u Cresu. (Zagreb, 1979.), 10/2: 169-183.

3. Blažeković, Zdravko. Izvještaj o sređivanju glazbenog arhiva katedrale sv. Stošije u Zadru. (Zagreb, 1984.), 15/2: 171-188.

4. Blažeković, Zdravko. Serija "Indices collectionum musicarum tabulariorumque in SR Croatia", br. 1, Zagreb: JAZU – Zavod za muzikološka istraživanja, 1988.

5. Bonifačić, Vera. Muzičke knjižnice i zbirke u NR Hrvatskoj. , Zagreb, 1963.

6. Bonifačić, Vera. Music Libraries and Collections in Croatia. (Zagreb, 1970.), sp. issue, 1: 47-60.

7. Ivančević, Bojana. Muzička zbirka knjižnice Udine Algarottija. , sv. 337., Zagreb 1965: 394-436.

8. Juričić, Vedrana. Serija "Indices collectionum musicarum tabulariorumque in Croatia", br. 4, Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo – Hrvatsko bibliotekarsko društvo – HAZU, 1997.

9. Juričić, Vedrana. Serija "Indices collectionum musicarum tabulariorumque in Croatia", br. 5, Zagreb: Hrvatsko muzikološko društvo, 2000.

10. Katalinić, Vjera. Glazbeni arhiv samostana Male braće u Dubrovniku. Rani rukopisi od početka 18. stoljeća do oko 1820; u: Zagreb – Dubrovnik: Kršćanska sadašnjost – Samostan Male braće, 1985., str. 623-664.

11. Katalinić, Vjera. Glazbena zbirka franjevačkog samostana na Košljunu. (Zagreb, 1989.), 20/1-2: 129-137.

12. Katalinić, Vjera; Tuksar, Stanislav. Musical Collections and Archives in Dubrovnik. General Review, Manuscripts and Prints from 1600 to 1900; u: , sv. 4., Rim, 1990., str. 7-30.

13. Katalinić, Vjera. Serija "Indices collectionum musicarum tabulariorumque in Croatia", br. 3, Zagreb: HAZU – Zavod za muzikološka istraživanja, 1991.

14. Katalinić, Vjera. Zbirka muzikalija u Franjevačkom samostanu u Omišu. (1991.), 1/1: 150-155.

15. Katalinić, Vjera. Die Werke W.A. Mozarts und einiger seiner Zeitgenossen in kroatischen Sammlungen bis ca. 1820; u: , sv. 2., Tutzing: Hans Schneider, 1993., str. 685-691.

15. Katalinić, Vjera. Nikola Udina/Algarotti (1791-1838) und seine Musiksammlung. Ein Sammler aus dem Mittelmeerraum in Mitteleuropa, 28 (1995): 28-34.

16. Katalinić, Vjera. The Idea of Music Collecting 1780-1835: One Basic Aspect of the Croatian Music Culture, vol. XXXIV-XXXV. (New York, 1993. – 1994.), 1996.

17. Katalinić, Vjera. Ideja sakupljanja muzikalija 1780. – 1835.: jedan od temeljnih aspekata hrvatske glazbene kulture (XXVI. Dani hvarskog kazališta, Hvar, 15. – 17. svibnja 1996.). Split: Književni krug, 1997., str. 589-597.

18. Katalinić, Vjera. Doktorska disertacija, rukopis, Abteilung für Musikwissenschaft, Universität Wien, 1999.

19. Katalinić, Vjera. Nepoznate skladbe talijanskog autora Jacopa Guglielmija (1681 – 1742) u Dubrovniku, 32/2 (Zagreb, 2001.): 271-280.

20. Katalinić, Vjera. Skladbe na temu u hrvatskim glazbenim zbirka; u: . Zagreb: Udruga Pasijska baština, 2003: 255-268.

21. Katalinić, Vjera. Glazbeni arhiv Uršulinskog samostana u Varaždinu, u: E. Vargović – S. K. Đuran. Varaždin: HAZU – Uršulinski samostan u Varaždinu, 2003: 193-201.

22. Katalinić, Vjera. Skladbe W. A. Mozarta i nekih njegovih bečkih suvremenika u hrvatskim arhivima i zbirka. (Zagreb, 2006.), LXII/1: 65-73.

23. Katalinić, Vjera. Le composizioni di Jacopo, Pietro Alessandro e Pietro Carlo Guglielmi in Croazia: scoperte e considerazioni; u: – ur. Carolyn Gianturco i Patrizia Radicchi. Pisa: Edizioni ETS, 2008: 599-627.

24. Katalinić, Vjera. Project RISM Croatia – The Last 10 Years. (tekst + ppt prezentacija, zajedno s L. Konfić), online 28. veljače 2013.
http://www.rism.info/fileadmin/content/community/content/events/RISM_Conference_2012/KatalinicKonfic.pdf
25. Stipčević, Ennio. Izvještaj o sređivanju i katalogiziranju muzikalijskih Historijskog arhiva u Zadru, obavljenom u srpnju 1982. godine, 17/1 (Zagreb, 1986.): 101-135.
26. Šaban, Ladislav. Izvješće o sređivanju dvaju notnih arhiva u Varaždinu i jednoga na Košljunu (otok Krk) 1972. godine. (Zagreb, 1974.), 5: 121-134.
27. Šaban, Ladislav; Blažeković, Zdravko. Izvještaj o dvogodišnjem sređivanju triju glazbenih zbirki u Osijeku i o pregledu glazbenih rukopisa i knjiga u franjevačkim samostanima u Slavoniji i Srijemu. (Zagreb, 1980.), 11/1: 47-95.
28. Šanjek, Janka. Informativni izvještaj o fondovima dvaju notnih arhiva u Hvaru (rujan 1975.). (Zagreb, 1976.), 7: 166-169.
29. Šanjek, Janka. Glazbena knjižnica Hrvatskog glazbenog zavoda. (Zagreb, 1978.), 9/1-2: 117-129.
30. Šanjek, Janka. Glazbena ostavština obitelji ing. Ive Politea u Starom Gradu na Hvaru. (Zagreb, 1979.), 10/2: 184-195.
31. Tuksar, Stanislav. Glazbeni arhiv splitske stolne crkve sv. Dujma. Izvještaj o sredjivanju i katalogiziranju izvršenom u razdoblju od 1973. do 1975. godine. (Zagreb 1977), 8/2: 171-190.
32. Tuksar, Stanislav. New Musical Sources in Croatia (Yugoslavia), (Basel 1985), LVIII: 121-138.
33. Tuksar, Stanislav. Glazbeni arhiv samostana Male braće u Dubrovniku. Opći pregled fonda i popis ranih tiskovina, u: , Zagreb-Dubrovnik: Kršćanska sadašnjost – Samostan Male braće, 1985: 665-773.
34. Tuksar, Stanislav. Imprimés musicaux européens anciens et rares dans les archives croates, u: Croatica Parisiensia (Paris, 1986.), sv. 1., Presses de l'Université de Paris-Sorbonne, str. 67-74.
35. Tuksar, Stanislav. Serija 'Indices collectiorum musicarum tabulariorumque in SR Croatia', br. 2, Zagreb: JAZU, 1989.
36. Tuksar, Stanislav. Reception of Italian Musical Culture in the Croatian Lands between 1500 and 1800, u: Atti del Convegno Internazionale, ur. Marialuisa Ferrazzi, Udine: Aviani Editore, 1991, 387-394.
37. Stanislav Tuksar, Ladislav Šaban – Istraživanje glazbenih zbirki i arhiva u Hrvatskoj, 1-2 (Zagreb 1996): 55-58.
38. Tuksar, Stanislav. The Arrangement and Cataloguing of Music Collections in Croatia, u: Amsterdam: Boekman Foundation & Circle, 1996, 205-206.
39. Tuksar, Stanislav. Pregled rukopisnih i tiskanih muzikalija u franjevačkom samostanu u Koprivnici, Koprivnica: Muzej grada Koprivnice, 1996: 105-110.
40. Tuksar, Stanislav. Djela njemačkih i austrijskih glazbenika 18. stoljeća sačuvana u Dalmaciji i Dubrovniku. Razlike i sličnosti, 28/1-2 (Zagreb, 1997): 35-46.
41. Tuksar, Stanislav. Music by Eighteenth-Century German and Austrian Composers Preserved in Venetian Dalmatia and Dubrovnik. Differences and Similarities; u: Atti del VI Convegno internazionale sulla musica italiana nei secoli XVII-XVIII., Loveno di Menaggio, Como: A.M.I.S., 1997: 447-461.
42. Tuksar, Stanislav. Les éditions rares de Mozart – jusqu'en 1815 – conservées en Croatie; u: ur. Brigitte Massin. Strasbourg: Editions du Conseil de l'Europe, 1997: 179-187.
43. Tuksar, Stanislav. Late 18th and Early 19th Century Diffusion of the First Viennese School Music in Croatian Lands: Factography and Some Socio-Cultural Aspects, u: ur. Vjera Katalinić – Z. Blažeković, Zagreb

Primljeno: 15. travnja 2015.

MUSICAL COLLECTIONS IN CROATIA

While the actual collection and preservation of musical artefacts (sheet music, books about music and musical instruments) started sporadically in the Middle Ages, from the 10th and 11th centuries onwards (church codices furnished with various types of musical notation) and then much more vigorously and systematically from the 1750s, awareness of their scholarly and archival articulation and the first campaign systematically to list them date from 1930.

At the beginning of the 1980s the newly founded Institute for Musicological Research of the JAZU Research Centre carried out a second extensive questionnaire of the kind, and for the first time undertook a series of systematic campaigns to find, identify, put in order and catalogue musical collections throughout Croatia. This questionnaire was addressed to more than 1200 ecclesiastical and secular institutions (private collections, apart from one previously known, were not considered) and the response was surprisingly good. Answers arrived from more than 50% of the places, that is, from more than 600 addressees. Of these, 213 were positive answers, i.e., the questionnaire helped to reveal previously unknown information about the existence of 213 musical collections and archives in Croatia. As against the previous knowledge of some 50 of them, this was a revolutionary turn in our knowledge about the factual foundations of written musical culture in Croatia. It should be pointed out at once that these were mostly not organised collections, open to the public, rather localities (parish and cathedral archives, monastic collections, museums) that, according to the answers on the questionnaires, had manuscript or printed sheet music or books about music, in either good or poor order. At the moment the questionnaire was carried out, most of the collections were actually not properly ordered according to the standards of libraries and archives, and only a few of them had been catalogued, in various mutually incompatible ways, with catalogue cards or obsolescent inventory books. Approximately estimated, these collections contained some 60,000 archival units, with a much larger number of compositions, the age of the artefacts ranging from the 10th and 11th century to the 20th, mainly from the period from 1750 to about 1960.

In the last thirty years, that is, from the beginnings of the 1980s until the present, taking this situation as a foundation, a number of actions were taken in Croatian historical musicological and archival studies that to an extent improved the situation in musical collections and archives.

With a series of five successive projects funded by the Ministry of Science and in the last decade the Ministry of Culture too, as part of the Institute for Musicological Research of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, today the Section for the History of Croatian Music of the Croatian Academy of Sciences and Arts, the Croatian Musicological Society and the Music Academy, a systematic survey, arrangement and cataloguing of the musical collections discovered by the questionnaire began. Within the scope of these projects, 44 musical collections have been put in order and catalogued, and with further research, the number of known musical collections in Croatia has risen to almost 300.

21 Usporediti V. Katalinić i S. Tuksar. *Glazbena zbirka katedrale u Dubrovniku. Katedrala u Dubrovniku 1713-2013*. (u tisku).

22 Podatci su preuzeti iz uvodnih popisa lokaliteta u pojedinim svescima serije RISM A/I, Einzeldrucke vor 1800 (devet svezaka te tri naknadna sveska), Kassel: Bärenreiter.